

ДНЕВНИКЪ

(стенографски)

на

ХІІІ-ТО обикновено Народно събрание.

Пета редовна сесия.

XXII заседание, сръда, 28 ноемврий 1907 г.

(Открито отъ прѣдсѣдателя г. Д. Петковъ, въ 3 ч. слѣдъ пладне)

Прѣдсѣдательтъ: (Звъни) Моля г. секретаря да прочете списъка на г. г. народнитѣ прѣдставители.

Секретарь С. Поповъ I: (Прочита списъка. Отсѣдствуватъ г. г. народнитѣ прѣдставители: Л. Ангеловъ, А. Антоновъ, А. Арсениевъ, Х. Балабановъ, Т. Бърдаровъ, А. Вълчевъ, И. Гешовъ, Д-ръ С. Давевъ, Л. Дановъ, Н. Дечевъ, А. Димитровъ, П. Димовъ, К. Илиевъ, Д. Коджабашовъ, М. Кривошияковъ, Х. Луковъ, А. Маринковъ, А. Митовъ, Г. Парсаровъ, А. Поповъ, О. Сали-бейовъ, А. Славовъ, К. Стаменовъ, Д-ръ П. Табурновъ, Д-ръ И. Шишмановъ, Г. Шойлевъ, Т. Шунтовъ и Д. Яблански)

Прѣдсѣдательтъ: Отъ 185 народни прѣдставители присѣдствуватъ 157. Има законното число народни прѣдставители, затуй обявявамъ заседанието за открито.

Прѣди да пристѣпимъ къмъ разглеждане въпроситѣ, поставени на дневенъ редъ, ще съобща на Народното събрание, че е постѣпило отъ Министерството на финанситѣ писмо, подъ № 2.833, съ което се испраща прѣдложение за искане свръхсметенъ кредитъ отъ 25.000 л. по бюджета за текущата 1907 г., за възвръщане неправилно внесени въ хазната суми.

Бюрото е разрѣшило отпущъ на слѣдующитѣ народни прѣдставители: на г. Д. Милковъ — 10 дена, на г. М. Милевъ — 3 дена, на г. Р. Поповъ — 10 дена, на г. К. Стаменовъ — 6 дена, на г. А. Хамзовъ — 10 дена, на г. Й. Богдановъ — 10 дена, на г. А. Страшимировъ — 6 дена, на г. Я. Матакиевъ — 4 дена, на г. Г. Чолаковъ — 6 дена и на г. С. Хитровъ — 10 дена.

Освѣнъ това народниятъ прѣдставитель г. А. Антоновъ иска по болестъ 12 дена отпущъ. Моля

ония г. г. народни прѣдставители, които сѣ съгласни да му се даде 12 дена отпущъ, да си вдигнатъ ржката. (Болшинство) Прието.

Слѣдъ това ще пристѣпимъ къмъ разглеждане въпроситѣ, поставени на дневенъ редъ. На първо мѣсто иде третото четене на законопроекта за устройството и службата по Министерството на външнитѣ работи и на изповѣданията.

Моля г. докладчика да го прочете.

Докладчикъ А. Ибишевъ: (Чете)

„З а к о н ъ

за устройството и службата по Министерството на външнитѣ работи и на изповѣданията.

І Общи положенія.

Чл. 1. Министерството на външнитѣ работи и на изповѣданията се състои отъ: а) централно управление — самото Министерство; б) дипломатически прѣдставителства; и в) консулства (търговски агентства).

Чл. 2. Въ компетентността на това Министерство спада да се сношава съ началствата на разнитѣ вѣроизповѣдания, признати въ Княжеството.

Чл. 3. Православната църква, въ границитѣ на Княжеството, се управлява по църковнитѣ правила и „екзархийския уставъ, приспособенъ въ Княжеството“ (чл. 3 отъ екзархийския уставъ).

а) Св. Синодъ на Българската православна църква, по въпроситѣ отъ църковно-административенъ характеръ, изложени въ екзархийския уставъ, и други тѣмъ подобни, се сношава съ Министерството на външнитѣ работи и на изповѣданията.

б) Намиратъ се подъ вѣдомството на Министерството на външнитѣ работи и на изповѣданията

неправославните църкви и религиозните общини на друговърците.

Духовните власти на инославните християни и друговърците управляват дѣлата на своите религиозни общини подъ върховния надзоръ на Министерството на външните работи и на изповѣданията (чл. 42 отъ конституцията).

Чл. 4. Цѣлото вѣдомство се управлява отъ Министра на външните работи и на изповѣданията, съгласно конституцията на Княжеството.

а) На чело на дипломатическите прѣдставители въ странство стоятъ пълномощни министри или дипломатически прѣдставители.

Забѣлѣжка. Пълномощните министри получаватъ плата 35% въ повече отъ заплатитѣ на дипломатически прѣдставители. Тази добавка се прѣдвижда въ ежегодния бюджетъ.

б) на консулства — консули, титулярни или почетни.

Чл. 5. Министерството на външните работи и на изповѣданията състои отъ слѣдующите главни подразделения:

I. Кабинетъ на министра,

II. Политически отдѣлъ,

III. Консулски отдѣлъ,

IV. Изповѣденъ отдѣлъ,

V. Счетоводство и

VI. Архива и библиотека.

Чл. 6. Кабинетътъ на министра се състои отъ съвѣтника при Министерството на външните работи и на изповѣданията, като неговъ помощникъ, и двама секретари.

Чл. 7. Пълномощните министри, дипломатическите прѣдставители и консулитѣ (въ това число и почетните консули) се подчиняватъ непосредствено на Министра на външните работи и на изповѣданията.

Забѣлѣжка. Консулитѣ за службата на консулствата се подчиняватъ и на дипломатически прѣдставители въ държавитѣ, дѣто тѣ се намиратъ, съгласно правилника за консулската служба.

Чл. 8. Персоналътъ на вѣдомството състои отъ три категории: а) чиновници отъ кариерата (дипломатическа и консулска); б) чиновници; и в) служащи.

Чл. 9. Чиновниците отъ кариерата по служебно старшинство се дѣлятъ на петъ степени, като се счита първата степенъ най-горна.

Тия степени съответствуватъ на слѣдните звания:

На първа степенъ — съвѣтникъ.

На втора степенъ — първи секретаръ.

На трета степенъ — втори секретаръ.

На четвърта степенъ — трети секретаръ.

На пета степенъ — аташе.

Чл. 10. Личниятъ съставъ на Министерството, на дипломатическите прѣдставительства и на консулствата се опрѣдѣля въ бюджета.

Забѣлѣжка. Консулствата ще се откриватъ постепенно въ зависимостъ отъ вотираниятъ отъ Народното събрание кредити за тази цѣль и споредъ нуждитѣ.

Чл. 11. Назначението на главните подразделения на вѣдомството е слѣдното:

а) Самото Министерство — да служи като централно управление на вѣдомството.

б) Дипломатическите прѣдставительства — да прѣдставляватъ Княжеството прѣдъ чуждите държави въ политическо и търговско отношение.

в) за консулствата — да прѣдставляватъ интереситѣ на Княжеството прѣдъ чуждите държави въ търговско отношение.

Вжтрѣшната служба въ самото Министерство, както и въ дипломатическите прѣдставительства и консулства се изпълнява споредъ особени правила, утвърдени съ княжески указъ.

Чл. 12. Службата на военните аташета при дипломатическите прѣдставительства се направлява отъ Военното министерство; тѣ се издържатъ отъ бюджета на това Министерство. По специалното си назначение тѣ се подчиняватъ на Военния министъръ, а въ всѣко друго отношение по службата — на дипломатическия прѣдставителъ.

II. Попълване съ личенъ съставъ.

Чл. 13. Пълномощните министри, дипломатическите прѣдставители, консулитѣ и съвѣтникътъ при Министерството на външните работи и на изповѣданията се избиратъ изъ числото на чиновниците отъ кариерата, или измежду лицата, които заематъ видно обществено или политическо положение. Тѣ се избиратъ отъ Министра на външните работи и на изповѣданията и по негово прѣдложение се назначаватъ съ височайши указъ.

Почетните консули се избиратъ измежду лица запознати съ финансови и търговски въпроси и се назначаватъ съ височайши указъ, по прѣдставление отъ Министра на външните работи, ако сж български подданици, и съ министерска заповѣдъ, ако сж чужди подданици.

Началниците на политическия и консулския отдѣли, секретаритѣ и аташетата трѣбва да бѣдатъ чиновници отъ кариерата, и се назначаватъ: всичките отъ първите двѣ степени — съ височайши указъ, по прѣдставление на министра; другитѣ останали степени — съ министерска заповѣдъ.

Началникътъ на изповѣдния отдѣлъ и помощниците му, прѣводачитѣ, чиновниците по печата и за особени порѣчки, всички чиновници отъ счетоводството, въ архивата и библиотеката, архиварь-домакинитѣ и канцлеритѣ могатъ да бѣдатъ и чиновници не отъ кариерата и се назначаватъ: началникътъ на изповѣдния отдѣлъ — съ височайши указъ, по прѣдставление отъ министра, а останалитѣ — съ министерска заповѣдъ.

Счетоводителътъ и помощниците му се назначаватъ и уволняватъ съ указъ, по прѣдставление на министра, но слѣдъ прѣдварително съгласие на Министра на финанситѣ, съгласно чл. 69 отъ закона за отчетността по бюджета.

Служащите сж писаритѣ и разсилнитѣ; тѣ се назначаватъ съ министерска заповѣдъ; служащите въ дипломатическите прѣдставительства и въ консулствата се назначаватъ отъ съответствующите прѣдставители и консули, като се съобщава назначението имъ въ Министерството.

Военният аташета се назначаватъ отъ Военния министъръ по споразумѣние съ Министра на външните работи.

Чл. 14. За постѣпване на служба по вѣдомството въ качество на чиновникъ отъ кариерата се изискватъ слѣдните условия:

а) прѣдвиденитѣ въ закона за чиновниците по гражданското вѣдомство въ чл. 5 условия;

б) да иматъ завършено юридическо образование;

в) да сѣ издържали изпитъ прѣдъ назначена отъ министра комисиѣ по: български и френски езици, отечествена география и българска история.

Издържавишии такъвъ удовлетворителенъ изпитъ се назначаватъ на служба като „кандидати за аташета“ до една година и служатъ първитѣ три мѣсеца безъ заплата.

Назначаването на служби става на ваканция и по личенъ изборъ отъ министра, измежду издържавишии изпитъ.

За назначение аташе отъ V степенъ по кариерата, кандидатитѣ за аташета, слѣдъ прослужването на една година, сѣ длъжни да издържатъ изпитъ по слѣдните прѣдмети:

А. 1. конституционната, сѣдебната, административната, военната и финансовата организации на България;

2. главнитѣ принципи на международното публично и частно право;

3. историята на трактатитѣ отъ 1648 г. насамъ, главно съ Турция;

4. политическата и търговска география и търговско право;

5. французки езикъ — дипломатически стилъ и протоколъ;

6. консулска служба;

7. устройството на Министерството на външните работи;

8. счетоводство и канцеларска служба.

Неиздържавишии удовлетворителенъ изпитъ държатъ слѣдъ шестъ мѣсеца повторителенъ изпитъ. Неудовлетворителнитѣ и на втория изпитъ се уволняватъ отъ служба.

Б. Да внесатъ една гаранция отъ 1.000 л., съгласно закона за гаранцитѣ.

Другитѣ чиновници и служащи отъ вѣдомството се избиратъ и назначаватъ отъ министра на общо основание.

Чл. 15. Чиновниците отъ кариерата се повишаватъ отъ една степенъ въ друга, като се съблюдаютъ слѣдните условия:

а) слѣдъ прослужване извѣстенъ срокъ врѣме въ всѣка степенъ, както това е казано по-долу;

б) на ваканция;

в) слѣдъ издържане изпитъ само за повишаване въ трета степенъ и то по слѣдната програма:

1. подробна география на Балканския полуостровъ;

2. етнографията на Балканския полуостровъ;

3. политическо, административно и сѣдебно устройство на балканскитѣ държави;

4. общъ обзоръ на търговията на Княжеството за единъ десетгодишенъ периодъ;

5. сравнителенъ обзоръ на търговията на балканскитѣ държави за единъ петгодишенъ периодъ;

6. разработване на търговско-статистически материалъ;

7. политическата и дипломатическата история на Княжеството и балканскитѣ държави отъ 1856 г. насамъ; и

8. общъ обзоръ на източния въпросъ и договоритѣ относително Дунава, Черно-море, Дарданелитѣ и договоритѣ за покровителството на християнитѣ въ Турция.

Врѣмето за прослужване въ всѣка степенъ за добиване право за повишаване въ слѣдната степенъ се опрѣдѣля така:

а) за повишение отъ V въ IV степенъ най-малко 2 години;

б) за повишение отъ IV въ III степенъ най-малко 3 години;

в) за повишение отъ III въ II степенъ най-малко 4 години;

г) за повишение отъ II въ I степенъ най-малко 5 години.

За неиздържалитѣ удовлетворителенъ изпитъ за повишение въ III степенъ се допуца слѣдъ една година да държатъ втори пътъ такъвъ изпитъ; а ако и тогава не издържатъ, губятъ правото за повишение и оставатъ да продължаватъ службата си въ сѣщата степенъ.

Изпитътъ се държи прѣдъ комисия, назначена отъ Министра на външните работи.

Чл. 16. По нѣмане чиновникъ отъ съответствующата споредъ закона степенъ, може на извѣстна длъжностъ да бѣде назначенъ чиновникъ и съ подолна степенъ „за изпълняющъ длъжността“. Въ такъвъ случай чиновникътъ съ по-долна степенъ получава за заплата срѣдната сума между оная, която се слѣдва да получава за степенъта, отъ която е длъжността, и заплата, която се слѣдва нему споредъ степенъта.

Чл. 17. За всички чиновници отъ кариерата, освѣнъ дипломатическитѣ прѣдставители, се установява опрѣдѣленъ срокъ по възрастъта имъ, слѣдъ който вече тѣ не могатъ да продължаватъ службата по вѣдомството и трѣбва да бѣдатъ уволнени, „по навършване опрѣдѣления срокъ по възрастъта си“. За такъвъ срокъ се установява 65-годишна възраст.

Чл. 18. Чиновниците отъ кариерата при постѣпване на длъжностъ по вѣдомството сѣ длъжни да положатъ, освѣнъ установената клетва за всички чиновници, още и слѣдната особена клетва, която, подписана отъ тѣхъ, се пази въ архивата на Министерството:

„Заклевамъ се въ вѣрностъ на Княза, въ подчинение на конституцията и на законитѣ на Българското княжество. Заклевамъ се да пази съ светостъ тайната на работитѣ и на длъжноститѣ, които ще ми се повѣрятъ по службата на Ми-

нистерството на външните работи и на изповѣданията.

За чужденците формулата на клетвата е слѣдующата: „Заклевамъ се, че ще изпълнявамъ съ светостъ и съгласно съ българските закони длъжноститѣ, които би ми се повѣрили“; а за почетните консули ще се прибавя още: „че ще помагамъ съ всички сили за всичко, което може да ползува българската търговия.“

III. Права и длъжности.

Чл. 19. Законътъ на чиновниците по гражданското вѣдомство е задължителенъ за чиновниците по вѣдомството на Министерството на външните работи и на изповѣданията, доколкото той не противорѣчи на настоящия законъ.

Чл. 20. Чиновниците отъ кариерата, когато служатъ въ дипломатическитѣ прѣдставителства и въ консулствата, иматъ право да се ползуватъ, по разрѣшение отъ министра и съ съгласието на тѣхнитѣ непосредствени началници, съ отпускъ до два мѣсеца въ годината съ запазване пълната си заплата. Ако не сѫ се ползували съ такъвъ отпускъ въ продължение на двѣ години подъ редъ, тѣ иматъ право на отпускъ до три мѣсеца, също съ запазване заплата за тях.

Забѣлѣжка. Началниците на миситѣ (дипломатически или консулски), ако отсъствуватъ отъ поста си повече отъ единъ мѣсецъ, било служебно, било въ отпускъ, замѣстникътъ имъ получава ($\frac{1}{4}$) една четвъртъ отъ прѣдставителнитѣ; ако ли отсъствуватъ повече отъ два мѣсеца, замѣстникътъ получава ($\frac{1}{3}$) една трета отъ прѣдставителнитѣ.

Секретаритѣ губятъ прѣдставителнитѣ си за въ полза на замѣстникитѣ си слѣдъ единъ мѣсецъ отпускъ въ размѣръ $\frac{1}{8}$, слѣдъ два мѣсеца въ размѣръ на $\frac{1}{6}$.

Чл. 21. Въ тържествени случаи чиновниците отъ кариерата, пълномощните министри, дипломатическитѣ прѣдставители и консули сѫ длъжни да обличатъ установената за тѣхъ униформа, която се дѣли на четири разни категории, а именно:

1. за пълномощни министри и дипломатическитѣ прѣдставители;
2. за консулитѣ;
3. за чиновниците отъ първитѣ три степени; и
4. за чиновниците отъ послѣднитѣ двѣ степени.

Забѣлѣжка. Чиновниците отъ кариерата, пълномощните министри, дипломатическитѣ прѣдставители и консули, ако бждатъ офицери на дѣйствителна служба или отъ запаса, обличатъ военната си униформа.

Чиновниците отъ кариерата при първоначалното имъ зачисляване въ категорията „чиновници отъ кариерата“ получаватъ едновременно помощъ за униформено облѣкло по 500 л.

Забѣлѣжка. На чиновниците отъ кариерата, които ще завари законътъ, такава помощъ нѣма да се дава.

Чл. 22. За заемане своитѣ длъжности въ дипломатическитѣ прѣдставителства и въ консулствата, при прѣмѣстване или новоназначение, дипломатическитѣ прѣдставители, консулитѣ и другитѣ чиновници получаватъ пѣтни пари за себе си и за сѣмейството (жена, дѣца и прислуга) и пари

за прѣнасяне покѣщнината съгласно прѣдставена смѣтка, одобрена отъ министъра.

Чл. 23. Отпускъ на пълномощните министри, дипломатическитѣ прѣдставители, консули и всички чиновници и служащи отъ Министерството се разрѣшава съ министерска заповѣдъ. Отпускъ на всички чиновници и служащи въ дипломатическитѣ прѣдставителства и въ консулствата до 15 дни се разрѣшава отъ прѣдставителитѣ и консулитѣ, а за по-дълъгъ срокъ — отъ министра — по прѣдставление на прѣдставителя или консула.

Чл. 24. Пълномощните министри и дипломатическитѣ прѣдставители, ако сѫ прослужили 10 години по вѣдомството и бждатъ уволнени отъ постовѣтъ си по независащи отъ добросъвѣстното изпълнение на службата причини, оставатъ по рѣшение на Министерския съвѣтъ на служба въ категория на „разположение“ на срокъ до три години. Въ такъвъ случай тѣ получаватъ заплата въ размѣръ на $\frac{1}{2}$ отъ заплата безъ прѣдставителнитѣ, която сѫ получавали до уволнението си.

Чл. 25. Чиновниците отъ кариерата отъ V и IV степенъ, които издържатъ изпитъ за знание на езицитѣ: турски, маджарски, грѣцки, ромѣнски, английски, италиански и нѣмски получаватъ едновременно възнаграждение въ размѣръ: за турски и маджарски по 1.200 л., за ромѣнски и грѣцки по 800 л., а за останалитѣ по 500 л.

IV. Прѣходни разпореждания.

Чл. 26. Миѣстърътъ на външните работи и на изповѣданията опрѣдѣля категориитѣ и степенитѣ на заварения персоналъ съобразно съ настоящия законъ, ако намѣри това за добръ.

Чл. 27. По нѣмане достатѣченъ персоналъ отъ кариерата, миѣстърътъ може да назначава врѣменно и лица, които не отговарятъ напълно на условията, опрѣдѣлени въ тоя законъ.

Чл. 28. Прилагането на тоя законъ става въ границитѣ на разрѣшенитѣ въ бюджета кредити.

(Прѣсѣдателското мѣсто заема подпрѣсѣдателътъ г. Д-ръ И. Момчиловъ)

Прѣсѣдателствующъ Д-ръ И. Момчиловъ: Който приема изцѣло прочетения законопроектъ да си вдигне рѣката. (Болшинство) Приетъ.

Слѣдва на трето четене законопроектътъ за службата на Главната дирекция на пѣтищата, благоустройството и сградитѣ. Моля г. докладчика да го прочете.

Докладчикъ Н. Ганевъ: (Чете)

„З а к о н ъ

за службата на Главната дирекция на пѣтищата, благоустройството и сградитѣ.

Глава I.

Чл. 1. Всичко, което се отнася до пѣтищата (съ изключение на желѣзницитѣ), благоустройството и

сградитѣ (съ изключение на военнитѣ), се ръководи и управлява отъ Главната дирекция на пътищата, благоустройството и сградитѣ, която е прѣмо подчинена на Министра на общественитѣ сгради, пътищата и съобщенията.

Чл. 2. Службата на Главната дирекция на пътищата, благоустройството и сградитѣ се раздѣля на: обикновена, извънредна и специална.

§ 1. Обикновената служба обема изпълнението на всичко, което е отъ вѣдомството на Главната дирекция.

§ 2. Извънредната служба обема изучаването, проектирането и извършването на всички нови и голѣми обществени постройки отъ вѣдомството на Главната дирекция, които не се плащатъ отъ постояннитѣ бюджетни срдства и които не могатъ да се извършатъ отъ щатния персоналъ. *)

§ 3. Специалната служба обема работитѣ, които не се плащатъ отъ бюджета на Главната дирекция, но съ които министърътъ може да натовари техническия персоналъ на тази дирекция. Такива сѣ службитѣ при разнитѣ министерства и при общинскитѣ управления. Персоналътъ се плаща отъ министерствата или общинитѣ, но се счита, че служи при Главната дирекция и се ползува съ всичкитѣ права и прѣимущества, които има и другиятъ персоналъ при дирекцията.

Глава II.

Чл. 3. Главната дирекция на пътищата, благоустройството и сградитѣ обема: централното управление и окръжнитѣ служаци.

Чл. 4. Централното управление се състои отъ: Главенъ директоръ,
Поддиректоръ,
Секретаръ,

Отдѣление за пътищата, мостоветѣ и рѣчнитѣ постройки (безъ пристанищата и службата имъ),

Отдѣление за благоустройството на населенитѣ мѣста,

Архитектурно отдѣление,
Счетоводство.

Забѣлѣжка. Докато въ всичкитѣ окрѣзи не се настанятъ специаленъ планосънаменъ и регулационенъ персоналъ, отдѣлението за благоустройството на населенитѣ мѣста ще продължава да функционира като служба подчинена на отдѣлението за пътища и мостове, която ще се заведва отъ единъ инспекторъ.

Чл. 5. На чело на всѣко отдѣление има по единъ началникъ, въ помощъ на когото се даватъ инспектори, помощници и други технически или нетехнически чиновници и служаци.

Чл. 6. При изпълнението на длъжността си главниятъ директоръ се подпомага отъ:

1) Постояннитѣ съвѣти при отдѣлението за пътища, мостове и рѣчнитѣ постройки и при архи-

тектурното отдѣление, съставени всѣки единъ отъ респективния началникъ на отдѣлението, помощника му, инспекторитѣ по службата и юристконсулта при Министерството и прѣдсѣдателствувани отъ началника на отдѣлението;

2) Смѣсенъ съвѣтъ, състоящъ отъ всички членове на горнитѣ два съвѣта и прѣдсѣдателствуванъ отъ главния директоръ;

3) Пѣтно военна комисиия, състояща отъ главния директоръ — прѣдсѣдателъ, началника на отдѣлението за пътища, мостоветѣ и рѣчнитѣ постройки, единъ инспекторъ отъ същата служба и двама делегати отъ Военното министерство;

4) Комисиия за запазване и поддържане старинитѣ, състояща отъ началника на архитектурното отдѣление — прѣдсѣдателъ, единъ архитектъ-инспекторъ, директора на Народния музей и двама художници, назначени отъ министра.

Чл. 7. Постояннитѣ съвѣти при отдѣлението за пътища, мостове и рѣчни постройки и при архитектурното отдѣление служатъ сѣчеврѣменно и като дисциплинарни съвѣти за окръжнитѣ служаци и за второстепенния персоналъ при централното управление, а смѣсениятъ съвѣтъ служи като дисциплинаренъ съвѣтъ за висшия технически персоналъ при централното управление.

Чл. 8. На чело на службата на Главната дирекция, въ всѣки окръгъ, е поставенъ по единъ окръженъ инженеръ, въ помощъ на когото се даватъ инженери, архитекти, кондуктори и други технически и нетехнически чиновници и служаци. Окрѣжнитѣ инженери се избиратъ измежду инженеритѣ I, II и III класъ.

Този персоналъ се разпрѣдѣля отъ Главната дирекция на участъци и при разнитѣ постройки.

Глава III.

Чл. 9. По иерархия, чиновницитѣ при Главната дирекция на пътищата, благоустройството и сградитѣ, заематъ слѣдующето положение по класоветѣ и разредитѣ, прѣвдвидени въ закона за чиновницитѣ отъ 1 февруарий 1906 г.:

Главенъ директоръ, инженеръ	II класъ, 1 разредъ.
Помощникъ на главния директоръ, инженеръ или архитектъ	II класъ, 2 разредъ.
Началникъ на отдѣление, инженеръ или архитектъ	III класъ, 1 разредъ.
Инженеръ или архитектъ инспекторъ	III класъ, 2 разредъ.
Помощникъ на началника на отдѣлението, инженеръ или архитектъ	IV класъ, 1 разредъ.
I-класенъ инженеръ или архитектъ	
Счетоводителъ	
II-класенъ инженеръ или архитектъ	IV класъ, 2 разредъ.

*) Службата по общинскитѣ пътища е обикновена или извънредна, споредъ случая.

III-класенъ инженеръ или архитектъ	V класъ, 1 разредъ.
I-класенъ помощникъ на счетоводителя	
IV-класенъ инженеръ или архитектъ	V класъ, 2 разредъ.
Секретаръ	
V-класенъ инженеръ или архитектъ	VI класъ, 1 разредъ.
II-класенъ помощникъ на счетоводителя	
VI-класенъ инженеръ или архитектъ	VI класъ, 2 разредъ.
VII-класенъ инженеръ или архитектъ	
III-класенъ помощникъ на счетоводителя	VI класъ, 3 разредъ.
I-класенъ кондукторъ	
II-класенъ кондукторъ	VII класъ, 1 разредъ.
I-класенъ чертежникъ-конструкторъ	
III-класенъ кондукторъ	VII класъ, 2 разредъ.
II-класенъ чертежникъ-конструкторъ	
IV-класенъ кондукторъ	VII класъ, 3 разредъ.
III-класенъ чертежникъ-конструкторъ	
Чиновници VIII класъ, 2 разредъ	VIII класъ, 1 разредъ.
" VIII " 3 "	
" VIII " 4 "	VIII класъ, 2 разредъ.
" IX " 1 "	
" IX " 2 "	VIII класъ, 3 разредъ.
" IX " 3 "	
" IX " 4 "	VIII класъ, 4 разредъ.
" IX " 5 "	

Чл. 10. Кадърътъ на персонала за обикновената служба се опредѣля ежегодно въ бюджета, а този за извънредната — отъ Министра на общественитѣ сгради, пътищата и съобщенията.

Чл. 11. Кондукторитѣ се назначаватъ, за пръвъ пътъ, направо въ VIII класъ, 1 разредъ.

Инженеритѣ и архитектитѣ се назначаватъ, за пръвъ пътъ, направо въ VI класъ, 3 разредъ, но тѣ могатъ да бѣдатъ назначени и въ по-горенъ класъ и разредъ направо, ако практиката, която иматъ, отговаря на това.

Чл. 12. § 1. За да бѣде назначенъ нѣкой за чиновникъ IX класъ, 5 разредъ, трѣбва:

- а) да бѣде български подданикъ;
- б) да не е по-младъ отъ 18 години и по-старъ отъ 30 години;
- в) да бѣде здравъ и да нѣма физически недостатъци;
- г) да е записанъ въ призивнитѣ списъци или да е изслужилъ военната си повинностъ;
- д) да има най-малко V-класно образование.

§ 2. За да бѣде назначенъ нѣкой за кондукторъ съ VIII класъ, 1 разредъ, трѣбва, освѣнъ качествата изисквани въ § 1, да има пълно специално

срѣдно техническо или недовършено (най-малко 6 семестра) висше техническо образование.

§ 3. За да бѣде назначенъ нѣкой за инженеръ или архитектъ съ VI класъ, 3 разредъ, трѣбва да има пълно специално висше техническо образование.

Чл. 13. Нормалното врѣме, което трѣбва да изслужи единъ чиновникъ, за да може да се повиши отъ единъ разредъ въ други и отъ 1 разредъ на единъ класъ въ послѣдния разредъ на прѣдшествующия класъ е:

1. Отъ IX кл. 5 разредъ до VIII кл. 2 разредъ включително, по 2 години.
2. Отъ VIII кл. 2 разредъ до VIII кл. 1 разредъ 2 години.
3. Отъ VIII кл. 1 разредъ до VII кл. 3 разредъ 3 години.
4. Отъ VII кл. 3 разредъ до VII кл. 2 разредъ 4 години.
5. Отъ VII кл. 2 разредъ до VII кл. 1 разредъ 5 години.
6. Отъ VI кл. 3 разредъ до V кл. 1 разредъ включително 2 години.
7. Отъ V кл. 1 разредъ до IV кл. 2 разредъ 3 години.
8. Отъ IV кл. 2 разредъ до IV кл. 1 разредъ 3 години.
9. Отъ IV кл. 1 разредъ до III кл. 2 разредъ 4 години.

Чл. 14. Повишенията ставатъ само на ваканция, слѣдъ изслужване опредѣления срокъ и ако кандидатътъ заслужава това.

Повишенията отъ инспекторъ или помощникъ въ началникъ на отдѣление и нагорѣ става по изборъ отъ министра.

Чл. 15. Находящитѣ се сега на служба инженери и архитекти се класиратъ, споредъ положението, което занимаватъ и техническата практика, която иматъ.

Кондукторитѣ, които служатъ сега, се класиратъ споредъ изслуженитѣ години и положението, което занимаватъ, но ако докажатъ съ изпитъ, че притежаватъ съотвѣтни познания.

Находящитѣ се сега на служба чиновници, които не принадлежатъ къмъ една отъ горнитѣ двѣ групи, ще получатъ класа и разреда, които отговарятъ на заплатата на сегашната имъ служба.

Чл. 16. Чиновницитѣ, на които заплатата ги поставя въ класъ и разредъ, за които тѣ нѣматъ изслужени исканото число години, нѣма да се повишаватъ, додѣто не доизслужатъ.

Чиновницитѣ, които не отговарятъ на ценза, нѣма да се уволняватъ, ако сѣ прослужили поне 10 години, но нѣма и да се повишаватъ.

Чл. 17. Чиновницитѣ отъ V класъ 1 разредъ нагорѣ се назначаватъ, повишаватъ и уволняватъ съ указъ; а останалитѣ чиновници, както и служащитѣ — съ заповѣдъ отъ министра.

Чл. 18. Отпускиитѣ на чиновницитѣ и служащитѣ се разрѣшаватъ отъ министра.

Глава IV.

Чл. 19. § 1. Заплатитѣ на персонала, натоваренъ съ обикновената служба, сж тѣзи, прѣдвидени въ закона за чиновницитѣ отъ 1 февруарий 1906 г., ако не сж опрѣдѣлени въ други размѣри въ бюджета. Заплатитѣ на персонала, натоваренъ съ извънредната служба, се опрѣдѣлятъ съ размѣри еднакви съ тѣзи на персонала по обикновената служба.

§ 2. Когато при обикновената или извънредна служба, която извършва техническиятъ персоналъ, бжде натоваренъ съ нѣкоя общинска или окръжна работа, по заповѣдъ на министра, той получава за врѣмето, въ което изпълнява тази работа, едно добавъчно възнаграждение равно на $\frac{1}{3}$ отъ заплатата му и пѣтни и дневни пари, ако е случаятъ.

§ 3. За изпълнение на работа при частни лица, дружества и пр., при условията, както въ § 2, добавъчното възнаграждение е равно на $\frac{1}{2}$ отъ заплатата.

Чл. 20. Командировкитѣ на чиновницитѣ и служащитѣ, въ прѣдѣлитѣ на Княжеството, се възлагатъ отъ главния директоръ, а тия за странство — отъ министра.

Глава V.

Чл. 21. Чиновницитѣ по Главната дирекция на пѣтищата, благоустройството и сградитѣ, освѣтъ прѣдвиденитѣ въ настоящия законъ, иматъ и всички права и задължения, прѣдвидени въ общия законъ за гражданскитѣ чиновници.

Чл. 22. Подробноститѣ по изпълнението на настоящия законъ се опрѣдѣлятъ съ особенъ правилникъ, утвърденъ съ указъ.

Чл. 23. Отмѣняватъ се всички разпореждания на законитѣ и правилницитѣ, които противорѣчатъ на настоящия законъ.

Прѣдсѣдателствуващъ Д-ръ И. Момчиловъ:
Който приема изѣло прочетения законопроектъ да си вдигне рѣката. (Болшинство) Приетъ

Слѣдва на първо четение законопроектътъ за свръхсмѣтенъ кредитъ отъ 160.000 л. на Министерството на народното просвѣщение. Моля г. секретаря да го прочете.

Секретарь С. Поповъ I: (Чете)

„Докладъ до Народното събрание.

Нарастването на населението въ Княжеството и неговото съзнание къмъ образованието, прѣдизвикаха въ послѣдно врѣме увеличение числото на ученицитѣ, както въ основнитѣ училища, така и въ държавнитѣ, окръжнитѣ и градскитѣ мъжки и дѣвически гимназии и прогимназии. Така: въ началото на настоящата учебна година въ едни отъ тия учебни заведения се записаха ученици 10 и 15% повече, въ сравнение съ миналата година, а

въ други достигнаха и 25%. Като послѣдица отъ това наложено положение стана нужда да се откриятъ нови паралелки, да се назначи допълнителенъ учителски персоналъ, да се размѣстятъ учители отъ едно мѣсто на друго, дѣто нуждата отъ тѣхъ се оказваше по-голяма, и да се ангажира за държавнитѣ училища съ врѣме нужниятъ отоплителенъ материалъ за прѣзъ настоящата зима.

Всичко това се извърши, за да се не затварятъ вратитѣ на училищата за нашето младо поколение, още повече, че по конституцията учението е задължително. Резултатътъ отъ тази мѣрка, обаче, се отрази злѣ върху бюджета на повѣреното ми Министерство. Това стана причина та се оказватъ недостатъчни да покриятъ разходите, които ще се направятъ до края на тая година, кредититѣ по слѣдующитѣ параграфи: 1) по § 25 — за заплати на личния съставъ при пълнитѣ и непълни срѣдни учебни заведения и педагогически училища; 2) по § 27 — за канцеларски принадлежности, отопление, освѣтление и пр. на пълнитѣ и непълни срѣдни учебни заведения и педагогически училища; 3) по § 70 — за заплати на учителитѣ отъ доленъ и горенъ курсъ и отъ окръжнитѣ и общински, мъжки и дѣвически гимназии и прогимназии; 4) по § 93 — за командировки по служебни работи на длъжностни лица, които е належаще да се увеличатъ чрезъ свръхсмѣтенъ кредитъ.

Прѣдъ видъ на това, имамъ честъ да помоля Народното събрание да разрѣши на повѣреното ми Министерство свръхсмѣтенъ кредитъ отъ 160.000 л., за увеличение кредититѣ по слѣдующитѣ параграфи по бюджета за текущата 1907 г.: по § 25 — 40.000 л.; по § 27 — 15.000 л.; по § 70 — 95.000 л., и по § 93 — 10.000 л.

Гр. София, 1 ноември 1907 г.

Министъръ на народното просвѣщение:

Н. Апостоловъ.

Законопроектъ

за свръхсмѣтенъ кредитъ отъ 160.000 л. на Министерството на народното просвѣщение.

Чл. 1. Разрѣшава се на Министерството на народното просвѣщение свръхсмѣтенъ кредитъ отъ 160.000 л., за увеличение кредититѣ по слѣдующитѣ параграфи отъ бюджета на същото Министерство за 1907 г.: 1) по § 25 — за заплати на личния съставъ при пълнитѣ и непълни срѣдни учебни заведения и педагогически училища — 40.000 л.; 2) по § 27 — за канцеларски принадлежности, отопление, освѣтление и пр. на пълнитѣ и непълни срѣдни учебни заведения и педагогически училища — 15.000 л.; 3) по § 70 — за заплати на учителитѣ отъ доленъ и горенъ курсъ на основнитѣ училища и отъ окръжнитѣ и общински, мъжки и дѣвически гимназии и прогимназии — 95.000 л.; и 4) по § 93 — за командировки по служебни работи на длъжностни лица — 10.000 л.

Чл. 2. Горният кредит да се покрие отъ излишъцитъ по бюджета за 1907 г. и да се отнесе къмъ бюджета за същата година.“

Прѣдсѣдателствующъ Д-ръ И. Момчиловъ: Който приема прочетения законопроектъ да си вдигне ржката. (Болшинство) Приетъ.

Нѣкой отъ дѣсницата: Да стане сега и второто му четене.

Прѣдсѣдателствующъ Д-ръ И. Момчиловъ: Има прѣдложение да стане сега второто четене на този законопроектъ. Който желае да стане сега и второто му четене да си вдигне ржката. (Болшинство) Прието.

Моля г. секретаря да го чете на второ четене.

Секретаръ С. Поповъ I: (Чете)

„З а к о н ъ

за свръхсмѣтенъ кредитъ отъ 160.000 л. на Министерството на народното просвѣщение.“

Прѣдсѣдателствующъ Д-ръ И. Момчиловъ: Който приема заглавието на законопроекта да си вдигне ржката. (Болшинство) Прието.

Секретаръ С. Поповъ I: (Чете)

„Чл. 1. Разрѣшава се на Министерството на народното просвѣщение свръхсмѣтенъ кредитъ отъ 160.000 л. за увеличение кредититъ по слѣдующитъ параграфи отъ бюджета на същото Министерство за 1907 г.: 1) по § 25 — за заплати на личния съставъ при пълнитъ и непълни срѣдни учебни заведения и педагогически училища — 40.000 л.; 2) по § 27 — за канцеларски принадлежности, отопление, освѣтление и пр. на пълнитъ и непълни срѣдни учебни заведения и педагогически училища — 15.000 л.; 3) по § 70 — за заплати на учителитъ отъ доленъ и горенъ курсъ на основнитъ училища и отъ окръжнитъ и общински мъжки и дѣвически гимназии и прогимназии — 95.000 л.; и 4) по § 93 — за командировки по служебни работи на длъжностни лица — 10.000 л.“

Прѣдсѣдателствующъ Д-ръ И. Момчиловъ: Моля, който приема чл. 1 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Секретаръ С. Поповъ I: (Чете)

„Чл. 2. Горниятъ кредитъ да се покрие отъ излишъцитъ по бюджета за 1907 г. и да се отнесе къмъ бюджета за същата година.“

Прѣдсѣдателствующъ Д-ръ И. Момчиловъ: Който приема чл. 2 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Слѣдва слѣдъ това продължение второто четене на законопроекта за привилегиитъ и ипотекиѣ. Моля г. докладчика да го докладва.

(Прѣдсѣдателското мѣсто заема подпрѣдсѣдателъ г. В. Кознички)

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Отдѣление четвърто.

За реда между ипотекиѣ.

Чл. 59. Ипотеката произвежда дѣйствие и взема редъ отъ момента на нейното вписване, макаръ и да се касае до договоръ за заемъ, въ който прѣдаването на паритъ се извършва по-послѣ.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 59 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 60. Номерътъ по редъ на вписванията опрѣдѣля реда на ипотекиѣ. При все това, ако нѣколко лица прѣдставятъ въ едно и също врѣме записки, за да добиятъ вписвания срѣщу едно и също лице или върху едни и същи недвижими имущества, тѣ се вписватъ подъ единъ и същъ номеръ, и за това се прави бѣлѣжка върху записката, която се поврѣща отъ пазителя на ипотекиѣ книги на всѣки единъ отъ просителитъ.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 60 тѣй, както се прочете отъ г. докладчика, да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 61. Ипотекиѣ, които сѣ вписани подъ единъ и същъ номеръ и върху едни и същи недвижими имущества, се удовлетворяватъ съвмѣстно, безъ различие на редъ.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 61 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 62. Вписването на взимането служи за да влѣзатъ въ сѣщия редъ разносикитъ за извършването на акта, който установява ипотеката, за вписването и за подновяването, и тѣзи, които обикновено може да прѣдизвика изпълнителното производство по удовлетворението.

Вписването на капиталъ, който носи лихви, служи освѣнъ това, ако тѣхниятъ размѣръ е показанъ въ него, за да тури въ сѣщия редъ дължимитъ лихви за двѣтъ прѣдшествующи години и за текущата, до деня на издаване призовка за доброволно изпълнение, независимо отъ послѣдующитъ лихви, безъ ущърбъ на направенитъ особни вписвания за по-голѣми изтекли и още дължими лихви, които иматъ дѣйствие отъ деня на тѣхната дата.

Странитъ могатъ сѣщо, съ изрично съглашение, да разпространятъ ипотеката на взимането и нейното дѣйствие на по-голѣми сѣдебни разноси отъ

по-горѣ показанитѣ, стига само да се направи нужното за това вписване.“

Прѣсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 62, както се прочете отъ г. докладчика, да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 63. Когато единъ кредиторъ, който има ипотека върху едно или нѣколко недвижими имущества, се удовлетвори отъ части само и се намѣри въ загуба, защото другъ по-прѣдшени кредиторъ е заплатенъ отъ цѣната на тѣзи недвижими имущества, и когато ипотека на послѣдния се е простирала още върху други недвижими имущества, кредиторътъ, който е изгубилъ, се счита замѣстникъ въ ипотека, която е принадлежала на удовлетворения кредиторъ, и може да иска да се направи забѣлжка за това, както е установено отъ чл. 42, за да упражни ипотекарния искъ върху сѣщитѣ недвижими имущества и да бѣде прѣдпочетенъ прѣдъ кредиторитѣ, вписванията на които сѣ по-послѣдни отъ неговото. Сѣщото право принадлежи на кредиторитѣ, които сѣ изгубили вслѣдствие на това замѣстване.

Това разпореждане се прилага сѣщо на кредиторитѣ, които сѣ прѣтърпѣли загуба отъ дѣйствието на установената отъ чл. 21 привилегия.“

Прѣсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 63 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 64. Въ случай на чистене отъ ипотека, правата на ипотекарнитѣ кредитори оставатъ неизмѣнно опрѣдѣлени съ вписването на законната ипотека въ полза на масата на кредиторитѣ, съгласно чл. 94.“

Прѣсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 64 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Отдѣленіе него.

За дѣйствиата на ипотекитѣ спрѣмо трети лица, които държатъ ипотекирано недвижимо имущество.

Чл. 65. Третото лице, което държи ипотекирано недвижимо имущество, ако не изпълни установенитѣ формалности въ деветото отдѣление на тази глава, за да направи свободна своята собственостъ, е длъжно да изостави недвижимото имущество, безъ всѣкакво запазване на права, ако не прѣдпочита да заплати вписанитѣ вземания и тѣхнитѣ принадлежности, съгласно чл. 62.“

Прѣсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 65 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 66. Ако третото лице, което държи недвижимо имущество, не го изостави и не заплати вземанията, всѣки кредиторъ, който има редовна ипотека, може да изиска продаването на недвижимо имущество.

Продажбата, обаче, не може да се извърши, освѣнъ подиръ изтичането на тридесетъ дни, слѣдъ като се покани длъжникътъ за доброволно изплащане и слѣдъ като тази покана се съобщи на третото лице, което държи недвижимо имущество, съ поканване да заплати или да изостави имуществото.“

Прѣсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 66 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 67. Третото лице държателъ, който е вписалъ своя актъ за придобиване на ипотекираното недвижимо имущество и който не е участвувалъ въ дѣлото, по което длъжникътъ е осѣденъ, ако това осѣждане е станало послѣ вписването, се допушта да прѣяви възраженията, които не сѣ били прѣдъявени отъ длъжника, стига само тѣ да не бѣдатъ лични на послѣдния.

Той може сѣщо, въ всичкитѣ случаи, да прѣяви възраженията, които биха могли да бѣдатъ прѣдъявени отъ длъжника и послѣ осѣждането.

Горѣказанитѣ възражения, обаче, не спиратъ течението на сроковетѣ за чистенето на ипотека.“

Тукъ вмѣсто „отводитѣ“ комисията постаи думата „възраженията“, и въ втората алинея вмѣсто „могли“ да бѣдатъ, „биха могли“ да бѣдатъ и пр.

Прѣсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 67 тѣй, както се прочете отъ г. докладчика, да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 68. Изоставянето на ипотекираното недвижимо имущество може да се извърши отъ всѣки трето лице държателъ, който лично не е задлъженъ за дълга и който е способенъ да го отчужди или е получилъ за това нужното разрѣшение.

Това изоставяне не врѣди на установенитѣ отъ третото лице държателъ ипотеки, които сѣ вписани по установения редъ.“

Прѣсѣдателствуващъ В. Кознички: Който приема чл. 68 тѣй, както се докладва отъ г. докладчика, да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 69. Сервитутитѣ, ипотекитѣ и другитѣ вещни права, които сѣ принадлежали на третото лице владѣлецъ върху недвижимо имущество, се възстановяватъ, слѣдъ направеното отъ него изоставяне или слѣдъ извършената противъ него пу-

блична продажба, както тѣ сж съществували, прѣди той да е придобилъ имуществото.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Който приема чл. 69 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 70. До свръшването на публичната продажба, третото лице държател може отново да вземе изоставеното отъ него недвижимо имущество, като заплати както вземането на кредиторитѣ, по указания въ чл. 65 редъ, така и разноснитѣ.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Който приема чл. 70 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 71. Изоставянето на недвижимо имущество става съ заявяване за това въ окръжния съдъ, въ района на който ще се извърши продажбата. Окръжниятъ съдъ издава удостоверение за това.“

По искането на едно отъ заинтересуванитѣ лица, съдътъ назначава на изоставеното недвижимо имущество управителъ, противъ когото се извършватъ дѣйствиия за продажбата на това недвижимо имущество, по прѣдписанитѣ правила за публичната продажба.

Третото лице държател е пазачъ на изоставеното недвижимо имущество, додѣто то се прѣдаде на управителя.“

Въ първата алинея комисията поправи: „въ окръжния съдъ, въ района на който ще се извърши продажбата“.

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 71 тѣй, както се прочете отъ г. докладчика, да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 72. Третото лице държател е длъженъ да заплати врѣдитѣ, които сж причинени на недвижимо имущество, по негова груба погрѣшка, въ врѣда на вписанитѣ кредитори, и нѣма право на никакво задържане противъ тѣхъ за подобренията, които е направилъ на имуществото.“

Той има, обаче, право да иска да се извади отъ цѣната съотвѣтствующата частъ на подобренията, които е направилъ, слѣдъ вписването на своя актъ до по-малката сума между разноснитѣ и увеличената стойностъ, въ врѣме на изоставянето или на публичната продажба.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 72 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 73. Доходитѣ на ипотекираното недвижимо имущество не се дължатъ отъ третото лице дър-

жателъ, освѣтъ отъ деня, въ който му е била съобщена заповѣдта за да плати или изостави недвижимо имущество; ако изпълнението е било прѣкъснато по вината на кредитора въ течението на една година, произведенията се дължатъ само отъ деня, въ който се е подновило изпълнението.“

Въ случай на чистене отъ ипотека отъ страна на третото лице държателъ, произведенията така сжщо сж дължими отъ деня на врѣщването на заповѣдта за доброволно изплащане, или, ако нѣма такава заповѣдъ, отъ деня на направеното съобщение, съгласно чл. чл. 95 и 96.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 73 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 74. Третото лице държателъ, който е заплатилъ вписанитѣ вземания, или който е изоставилъ недвижимо имущество, или срѣщу когото е извършена публичната му продажба, има право на обезщетение противъ тогава, отъ когото е получилъ имуществото.“

Той има, сжщо, право на искъ за замѣстване въ правата на третитѣ лица държатели на други недвижими имущества, които сж подчинени на ипотека за сжщитѣ вземания, но само противъ тѣзи, които подиръ него сж вписали своитѣ актове за придобиване, и може да иска да се направи нужната за това забѣлжка, съгласно чл. 6.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 74 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 75. Ако третото лице държателъ, вслѣствие на своето придобиване, е длъжникъ на една настѣпила за изплащане сума, която е достатъчна за удовлетворението на всичкитѣ кредитори, ипотекиитѣ на които сж вписани противъ прѣдшествующитѣ притежатели, всѣки единъ отъ тии кредитори може да го принуди да заплати вземането, стига само актътъ му за придобиването да е вписанъ.“

Ако дългътъ на третото лице държателъ още не е настѣпилъ за изплащане, или ако той е по-малкъ или различенъ отъ това, което се дължи на казанитѣ кредитори, послѣднитѣ могатъ, така сжщо, ако сж съгласни помежду си, да искатъ щото това, което той дължи, да имъ се заплати до съотвѣтствующитѣ части на вземанията имъ, по условията и сроковетѣ на неговото задължение.“

Въ единия и другия случай не може да се избѣгне плащането, като се прѣдложи да се изостави недвижимо имущество; но щомъ стане плащането, недвижимо имущество се счита освободено отъ всѣка ипотека, заедно съ оная, която принадлежи на продавача, и третото лице държателъ има право да иска заличването на съотвѣтствующитѣ вписвания.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 75 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Отдѣление шесто.

За намалението на ипотекиѣ.

Чл. 76. Намалението на ипотекиѣ се извършва като се ограничатъ върху една само частъ на показанитѣ имущества въ вписването, или като се намали сумата, за която е направено вписването.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 76 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 77. Молба за намаление на ипотека не се допуска нито по отношение на числото на имуществата, нито по отношение на сумата, ако едното или другото е било опрѣдѣлено съ съглашение или съ рѣшение.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 77 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 78. Законнитѣ ипотеки, съ изключение на показанитѣ въ п. п. 1 и 2 на чл. 28, се намаляватъ по искането на заинтересуванитѣ лица, ако недвижимитѣ имущества, които се съдържатъ въ вписването, иматъ по-голяма стойностъ отъ дължимото обезпечение.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 78 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 79. Стойността на недвижимитѣ имущества се счита чрѣзмѣрно голѣма, когато тя надминава съ една трета сумата на вписанитѣ вземания, увеличена съ прибавленията, съгласно чл. 62.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 79 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 80. Нужнитѣ разноси за намалението сж всѣкога въ тежестъ на просителя.

Ако, обаче, намалението става вслѣдствие направеното отъ кредитора увеличение на вземането при вписването му, разноситѣ сж въ негова тежестъ.

Слѣбнитѣ разноси по прѣпирнитѣ, които могатъ да се повдигнатъ за намалението, сж въ тежестъ на страната, която изгуби въ прѣпирнята, или се прихващатъ, споредъ обстоятелствата.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 80 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Отдѣление седмо.

За прѣкратаването на ипотекиѣ.

Чл. 81. Ипотекиѣ се прѣкратаватъ:

- 1) чрѣзъ погасяване на задължението;
- 2) чрѣзъ унищожение на ипотекираното имущество, като се запазватъ правата, които произтичатъ отъ чл. 10;
- 3) чрѣзъ отказване на кредитора;
- 4) чрѣзъ разпрѣдѣление на придобитата сума отъ публичната продажба на ипотекираното недвижимо имущество, по прѣдвидения за това редъ въ гражданското сѣдопроизводство.“

Тази редакция на алинея четвърта е отъ комисията, която зачеркна старата редакция. (Чете)

„5) чрѣзъ изтичане на срока, до който сж били ограничени;

6) чрѣзъ осмѣствяване на прѣкратителното условие, на което сж били подчинени.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 81 така, както е приетъ отъ комисията и както се докладва, да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 82. Ипотекиѣ се прѣкратаватъ така сжщо чрѣзъ давностъ, която, по отношение на имуществата, които се владѣятъ отъ длъжника, се свършва съ просрочieto на вземането, а по отношение на имуществата, които се владѣятъ отъ трети лица, съ изтичането на петнадесетъ години, споредъ установенитѣ за това правила отъ закона за давността.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 82 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 83. Ипотекиѣ се възобновяватъ, заедно съ вземането, ако плащането се признае за недѣйствително.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 83 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 84. Възобновената ипотека завзема редъ отъ деня на новото вписване, ако прѣдшествуещето не е запазено.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 84 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Отдѣление осмо.

За заличването на вписванията.

Чл. 85. Заличването на вписването, по взаимно съгласие на заинтересуванитѣ страни, се извършва отъ пазителя на ипотечнитѣ книги, слѣдъ прѣдставянето на актъ, който съдържа съгласието на кредитора за това.

За този актъ пази се правилото на чл. 33.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 85, както го прочете г. докладчикътъ, да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 86. Този, който е неспособенъ да освободи длъжника, отъ дълга, не може да даде и съгласие за заличване, освѣнъ съ съдѣйствие на лицата, участието на които е нужно за освобождението на длъжника.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 86 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 87. Бащата, настойникътъ и всѣки другъ управителъ, макаръ и да иматъ право да искатъ изплащането на дълга и да освободятъ длъжника, не могатъ да дадатъ съгласие да се заличи вписването на вземането, ако послѣдното не е изплатено.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 87 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 88. Пазителътъ на ипотечнитѣ книги така сжщо заличва вписването, когато това е заповѣдано отъ сѣда съ влѣзло въ законна сила рѣшение.

Заличването се заповѣдва отъ сѣда, когато ипотека не сѣществва вече, или когато вписването е недействително.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 88 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 89. Ако е било условено или заповѣдано, щото заличването да може да се извърши само подъ условие на нова ипотека, или подъ друго условие, заличването не се извършва, додѣто не се докаже на пазителя на ипотечнитѣ книги изпълнението на условията.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 89 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 90. Въ случай на цѣло или частично заличване, този, който го иска, е длъженъ да прѣдаде на пазителя на ипотечнитѣ книги акта, на основание на който иска заличването.

Заличването или поправянето на едно вписване се прави отъ страни на самото вписване, съ показване на документа, чрѣзъ който е изявено съгласието за това или е заповѣдано това, и врѣмето, когато то е направено. То се подписва отъ пазителя на ипотечнитѣ книги.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 90 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 91. Когато пазителътъ на ипотечнитѣ книги откаже да извърши заличването на едно вписване, страната, която иска това, може да се потъжи въ окръжния сѣдъ, който се произнася въ разпоредително засѣдание, слѣдъ като изслуша заключението на прокурора и писменнитѣ обяснения на пазителя на ипотечнитѣ книги. Това опрѣдѣление може да се обжалва по реда за обжалване опрѣдѣленията на окръжнитѣ сѣдилища.

Сѣдътъ може да призове лицата, които се прѣдполага да сѣ заинтересувани въ дѣлото.

Когато искането за заличване е прѣдявено непосредствено, по състезателенъ редъ, противъ заинтересуванитѣ лица, дѣлото по този искъ се разглежда по съкратеното сѣдопроизводство, съ участие на прокурора.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 91 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Отдѣление девето.

За реда на очистиването недвижими имущества отъ ипотека.

Чл. 92. Всѣки приобретателъ, който лично не е задълженъ да заплати на ипотекарнитѣ кредитори, има право да очисти недвижимото имущество отъ всѣка ипотека, която е вписана прѣди да е вписанъ актътъ за неговото придобиване.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 92 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 93. Това право му принадлежи даже слѣдъ врѣщването на заповѣдта за доброволно изплащане съ поканването, което е споменато въ чл. 66, стига само въ течение на двадесетъ дни слѣдъ това да впише своя актъ за придобиването, ако това не е направилъ дотогава, и въ продължение на четири-

десетъ дни слѣдъ връчването на заповѣдта да се съобрази съ чл. чл. 95 и 96.“

Прѣдсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 93 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 94. Приобрѣтателтъ не се допуска да изпълнява формалноститѣ за очистиването, ако понапрѣдъ не впише въ полза на кредиторитѣ на продавача законната ипотека за обезпечение изплащането цѣната на продажбата, или на обявената стойност, както е прѣдписано въ п. 3 на слѣдния членъ.“

Прѣдсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 94 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 95. Приобрѣтателтъ съобщава чрѣзъ надлежния окръженъ съдъ на всичкитѣ вписани кредитори и на прѣдидущия притежателъ:

1) датата и естеството на своя актъ за придобиване;

2) качеството и мѣстонахождението на имуществата, както и тѣхнитѣ граници, които сж указани въ акта;

3) условената цѣна или стойността, която ще обяви, ако се касае за придобити по безвъзмезденъ начинъ имущества, или за имущества, цѣната на които не е била опрѣдѣлена;

4) датата на вписването;

5) датата и номера на вписването, което се споменува въ прѣдидущия членъ;

6) единъ описъ съ три графи на всичкитѣ вписвания върху казанитѣ имущества, направени противъ прѣдидущитѣ притежатели, прѣди вписването.

Въ първата графа се показватъ датитѣ на вписванията; въ втората — имената и прѣзимената на кредиторитѣ; въ третата — количеството на вписанитѣ вземания.“

Прѣдсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 95 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 96. Въ съобщението приобрѣтателтъ трѣбва да заяви, че ще заплати цѣната или обявената стойност.“

Едно кратко извлѣчение отъ съобщението се обнародва въ „Държавенъ вѣстникъ“.

Прѣдсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 96 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 97. Въ четиридесетдневенъ срокъ отъ това съобщение и обнародване, всѣки единъ отъ вписа-

нитѣ кредитори или отъ задълженитѣ поръчители има право да поиска публичната продажба на имуществата, стига само да изпълни слѣднитѣ условия:

1) да съобщи това свое искане чрѣзъ съда на новия, както и на прѣдидущия притежателъ;

2) да даде изрично задължение, че ще поклати въ наднаването условената или обявената цѣна съ една десета повече;

3) да даде поръчителство за една сума, която е равна на петата частъ отъ цѣлата цѣна, увеличена, както се каза по-горѣ.

Неизпълнението на нѣкое отъ тия условия влѣче недействителностъ на искането.“

Прѣдсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 97 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 98. Ако публичната продажба не се поиска въ прѣдписанитѣ въ прѣдидущия членъ срокъ и форма, стойността на недвижимото имущество остава окончателно опрѣдѣлена, както е условена въ договора, или както е обявена отъ новия притежателъ.“

Сжщото недвижимо имущество се освобождава отъ ипотека за вземанията, които не могатъ да бждатъ изплатени отъ казаната цѣна.

Отъ другитѣ ипотеки недвижимото имущество се освобождава постепенно съ заплащането на кредиторитѣ, които иматъ право на удовлетворение отъ цѣната на продажбата, или съ влягането на сумата въ окръжния съдъ.“

Прѣдсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 98 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 99. Сроковетѣ, които сж опрѣдѣлени отъ прѣдидущитѣ членове, никога не могатъ да бждатъ продължени.“

Прѣдсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 99 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 100. Когато се поиска публичното продаване на ипотекираното недвижимо имущество пазятъ се установенитѣ правила отъ гражданското съдопроизводство за публичната продажба.“

Прѣдсѣдателствуващъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 100 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 101. Надавачтъ, върху когото се възложи на публичната продажба недвижимото имущество, е длъженъ не само да заплати цѣната на придобиването и всичкитѣ по него разходи, но и да

повърне на прѣдпшния приобрѣтателъ разноситѣ за неговия актъ по придобиването, за прѣдписаното отъ чл. 94 вписване, за издаденитѣ свидѣтелства отъ пазителя на ипотечнитѣ книги за съобщението и обнародването.

Въ тежестъ на наддавача сѣ така сѣщо и разноситѣ по публичната продажба.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 101 да си вдигне рѣката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 102. Ако недвижимото имущество се възложи при наддаването върху неговия държателъ, то той не е длъженъ да иска вписването на опрѣдѣлението на сѣда, съ което се утвърждава публичната продажба.

Освобождаването отъ ипотекитѣ въ полза на купувачитѣ отъ публична продажба става съгласно чл. 98.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 102 да си вдигне рѣката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 103. Отказването на кредитора, който е поискалъ публичната продажба, макаръ и да заплати сумата, която е прѣдложилъ за покачването цѣната на недвижимото имущество, не може да спре по-нататъшнитѣ дѣйствиия на публичната продажба, освѣнъ ако всичкитѣ вписани кредитори изрично се съгласятъ за отказването.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 103 да си вдигне рѣката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 104. Приобрѣтателтъ, върху когото е възложено недвижимото имущество на публичната продажба, има право на обратенъ искъ противъ продавача за това, което надминава условената въ договора цѣна, и за лихвитѣ на този излишъкъ, отъ деня на всѣки платежъ.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 104 да си вдигне рѣката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Отдѣление десето.

За публичността на ипотечнитѣ книги и за отговорността на тѣхнитѣ пазители,

Чл. 105. Ако нѣколко акта, подлежащи на вписване, се прѣдставятъ въ единъ и сѣщъ день за вписване, прѣдпочитането между тѣхъ се опрѣдѣля споредъ номера по редъ, подъ който е отбѣлжено въ прѣдначената за тази цѣль книга

прѣдаването на актоветѣ. Това правило не отмѣнява постановлението на чл. 60.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 105 да си вдигне рѣката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 106. Пазителитѣ на ипотечнитѣ книги сѣ длъжни да водятъ:

1) единъ входящъ регистъръ, въ който се записва подъ номеръ по редъ и послѣдователно прѣдаването на актоветѣ, вписването на които се иска;

2) книга, въ която се вписватъ изброенитѣ актове въ чл. 1;

3) книга, въ която се вписватъ ипотекитѣ и тѣхнитѣ заличавания или намаления;

4) книга, въ която се вписватъ възбранитѣ върху недвижими имущества.

Входящиятъ регистъръ се държи въ два екземпляра, единиятъ отъ които, тридесетъ дни слѣдъ приключването му, се изпраща въ архивата на окръжния сѣдъ въ друго сѣдебно окръжие отъ онова, въ което се намира пазителтъ на ипотечнитѣ книги.

Окръжниятъ сѣдъ, въ архивата на който се изпраща двойниятъ екземпляръ отъ входящия регистъръ, се опрѣдѣля съ заповѣдъ отъ Министра на правосѣдието.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 106 да си вдигне рѣката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 107. Пазителитѣ на ипотечнитѣ книги сѣ длъжни така сѣщо да водятъ книга, въ която да внасятъ накратко, послѣдователно съ прѣдаването на актоветѣ, подъ името на всѣки собственикъ и на опрѣдѣлената за него страница, вписванията, заличванията и всички други актове, които се отнасятъ до него. Тѣ показватъ освѣнъ това книгитѣ, въ които всѣки единъ отъ актоветѣ е внесень, и нумера, подъ който е вписанъ.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 107 да си вдигне рѣката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 108. Пазителитѣ на ипотечнитѣ книги сѣ длъжни да даватъ на просителитѣ, ако поискатъ това, разписка за прѣдаването на актоветѣ и на запискитѣ, които сѣ прѣдначатъ за вписване. Тази разписка съдържа номера на входящия регистъръ, подъ който прѣдаването е записано.

Тѣ не могатъ да извършватъ вписванията въ прѣдначенитѣ за това книги, освѣнъ въ врѣмето, въ което и по реда, по който е станало прѣдаването имъ.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 108 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 109. Пазителитѣ на ипотечнитѣ книги сѣ длъжни да издаватъ удостовѣреніе за прѣхвърляніята и отстъпваніята на вещи права, както и за наемитѣ, извършени отъ всички лица, означени въ писменнитѣ заявления, които имъ се подаватъ за тази цѣль.

Тѣ сѣ длъжни така също да издаватъ на всѣки просител прѣписъ отъ сѣществующитѣ вписвания, или удостовѣреніе за това, че такива не сѣществуватъ.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 109 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 110. Пазителитѣ на ипотечнитѣ книги сѣ отговорни за врѣдата, която произтича:

1) отъ опущение въ книгитѣ за вписване на актоветѣ, за които се изисква тази формалностъ;

2) отъ неотбѣлжаване въ удостовѣреніята, които издаватъ, на едно или на нѣколко отъ сѣществующитѣ вписвания, освѣнъ ако погрѣшката произлиза отъ недостатъчни показвания, които не могатъ да имъ се вмѣняватъ.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 110 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 111. Каквато разлика и да се констатира между това, което произлиза отъ ипотечнитѣ книги, и онова, което произлиза отъ прѣписитѣ или отъ удостовѣреніята, които сѣ издадени отъ пазителитѣ на тия книги, взема се въ внимание това, което произлиза отъ книгитѣ, но пазителтъ отговаря за всичкитѣ врѣди, които произлизатъ отъ неточноститѣ, допуснати въ тия прѣписи или удостовѣренія.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 111 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 112. Пазителитѣ на ипотечнитѣ книги не могатъ да приематъ никакви актове за вписване, освѣнъ прѣзъ опрѣдѣленитѣ за работа часове.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 112 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 113. Пазителитѣ на ипотечнитѣ книги не могатъ въ никой случай нито да откажатъ, нито

да забавятъ извършваніята на вписванията, или издаването на удостовѣреніята, подъ страхъ на заплащане врѣди и загуби, на странитѣ. За тази цѣль странитѣ могатъ да искатъ да се състави веднага актъ отъ прѣдсѣдателя или прокурора при окръжния сѣдъ.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 113 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 114. Всичкитѣ книги, които водятъ пазителитѣ на ипотечнитѣ книги, се доставятъ отъ Министерството на правосѣдието прономеровани, проверени и подпечатани съ печата на Министерството.

Входящиятъ регистъръ се приключва всѣки день съ подписа на пазители на ипотечнитѣ книги.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 114 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 115. Пазителитѣ на ипотечнитѣ книги сѣ длъжни да се съобразяватъ при изпълнението на възложенитѣ имъ обязанности съ всичкитѣ разпореждания въ настоящата глава, подъ страхъ на глоба отъ 50—1.000 л. за първото нарушение.

Въ случай на повторно нарушение, глобата се удвоява и виновникътъ се уволнява. Тѣзи наказания, обаче, не отнематъ правото на уврѣденитѣ страни да искатъ нужното обезщетение, което въ този случай се изплаща прѣди събирането на наложената глоба.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 115 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 116. Записванията на постѣлленията и вписванията се внасятъ въ книгитѣ подъ редъ, безъ да се оставя бѣло поле, нито междуредие, подъ страхъ на глоба за пазителя отъ 500—2.000 л. и на обезщетение за странитѣ. Обезщетението на странитѣ и въ този случай се изплаща прѣди глобата.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 116 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 117. Пазителитѣ на ипотечнитѣ книги могатъ да поправятъ погрѣшкитѣ, които сѣ допуснати при едно вписване, като внасятъ отново това вписване въ книгитѣ си, но съ текуща дата, и като заплащатъ повторно отъ свои срѣдства беритѣ, които сѣ събрани при първото вписване. Новото

вписване се прѣдшествува отъ бѣлѣжка, която показва първото вписване.“

Прѣсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 117 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

Чл. 118. Воденето на ипотечнитѣ книги, начина за извршването на разнитѣ дѣйствия, които прѣдвизда настоящиятъ законъ, и образцитѣ на книгата, по извршването на тия дѣйствия, ще се опрѣдѣлятъ съ особенъ правилникъ.“

Прѣсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 118 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 119. Бериитѣ, които ще се събиратъ за извршването на формалноститѣ за гласността на прѣхвърлянията на права и на ипотекитѣ, се опрѣдѣлятъ въ приложената къмъ закона таблица.“

Прѣсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 119 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Прѣходни правила.

„Чл. 120. Всичкитѣ ипотеки, които сѣ извършени прѣди влизането въ сила на настоящия законъ, трѣба да се впишатъ, по прѣдвидения за това редъ въ чл. 37, въ продължение на една година отъ деня, въ който законътъ ще стане задължителенъ. Вписването ще показва освѣнъ това датата на извршването на ипотека.“

Прѣсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 120 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 121. Вписванията, които сѣ извършени съгласно прѣдидущия членъ, запазватъ за кредиторитѣ ипотека съ реда, който ѝ дава стариятъ законъ.“

Прѣсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 121 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 122. Ипотекитѣ, които не сѣ вписани съгласно чл. 120, не произвеждатъ дѣйствие, освѣнъ отъ деня на вписването, което е изискано по-послѣ.“

Прѣсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 122 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 123. По настойничествата, които съществуватъ при влизането въ сила на закона, роднинскитѣ съвѣти могатъ да взематъ показанитѣ мѣрки въ чл. 47 и послѣдующитѣ.“

Прѣсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 123 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Послѣдни разпореждания.“

Чл. 124 се изхвърля.

Чл. 125 става чл. 124. (Чете)

Чл. 124. Настоящиятъ законъ, който влиза въ сила отъ 1 януарий 1909 г., отмѣнява:

1. Закона за ипотекитѣ отъ 12 февруарий 1885 г.;
2. Пунктъ 3 на чл. 13 отъ закона за нотариуситѣ и всички други разпореждания на този законъ, които му противорѣчатъ; и
3. Думитѣ „или частенъ писменъ“, въ п. 1 на чл. 219 отъ закона за задълженията и договоритѣ, цѣлия п. 2 на сѣщия членъ и цѣлия членъ 220 отъ сѣщия законъ.“

Прѣсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 124 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Таблица

за бериитѣ, които се събиратъ отъ пазителиѣ на ипотечнитѣ книги.

Чл. 1. За вписване на актове, съ които се прѣхвърля, признава или прѣкрятъ право на собственостъ върху недвижимо имущество, взема се за всѣки вписанъ актъ по 2 л.“

Прѣсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 1 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 2. За издаване завѣрени прѣписи отъ вписванията на показанитѣ въ прѣдидущия членъ актове, взема се за всѣки прѣписъ по 1 л.“

Прѣсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 2 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 3. За издаване удостовѣрение, че единъ отъ показанитѣ въ чл. 1 актове е вписанъ или не, взема се 1 л.“

Прѣсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 3 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 4. За вписване на всеки ипотеченъ актъ, каквото и да е числото на лицата, които искатъ вписването, взема се:

за вземане отъ	1 л.	—	5.000 л.	1 л.
„	5.001 „	—	15.000 „	2 „
„	15.001 „	—	30.000 „	3 „
„	30.001 „	—	50.000 „	4 „
„	50.001 „	—	100.000 „	8 „
„	100.001 „	нагорѣ	10 „	

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 4 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 5. За подновяване на вписването взема се половината отъ показаната въ прѣдидущия членъ такса.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 5 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 6. За вписване на договори за наемъ или за отстъпване на вещи права върху недвижимо имущество, каквото и да е числото на лицата, които искатъ вписването, взема се 1 л.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 6 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 7. За вписване на възбрана върху недвижимо имущество, както и за издаване на удостоверение, че съществува или не такава възбрана, взема се за всёко вписване и за всёко удостоверение, колкото и да сѣ имотитѣ, до които се отнася вписването или удостоверението, по 1 л.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 7 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 8. За всёка бѣлѣжка, която се прави отъ страна на единъ вписанъ актъ, и за всёко цѣло или частично заличване на вписване на ипотека, взема се половината отъ опрѣдѣлената въ чл. 4 такса.

За частично заличване на една вписана ипотека, взема се такса само върху сумата, която се заличва.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 8 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 9. За удостоверението, че не съществува никакво вписване на ипотека върху едно недви-

жимо имущество, взема се за всёки единъ отъ собственицитѣ, срѣщу когото се иска справка, по 1 л.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 9 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 10. За удостоверението, което констатира съществуващитѣ вписвания въ тежестъ на едно лице, взема се за всёко вписване, заедно съ отношениятѣ се къмъ него бѣлѣжки отъ страни, по 2 л.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 10 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 11. За справки, които се извършватъ въ присѣдствіето на странитѣ и за свѣдѣния, които се даватъ устно въ канцеларията, взема се за всёко вписване по 50 ст.

Тази такса, обаче, въ случай на дадена справка само за едно вписване, не може да бѣде по-малка отъ 1 л.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 11 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Докладчикъ Г. Чолаковъ: (Чете)

„Чл. 12. Книжата по извършването отъ пазителитѣ на ипотечнитѣ книги прѣдвиденитѣ отъ закона дѣйствиия се обгербоватъ въ сѣщия размѣръ, както книжата, които постѣпватъ или изхождатъ отъ нотариуситѣ.“

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля, който приема чл. 12 да си вдигне ржката. (Болшинство) Приема се.

Съ това се изчерпва дневниятъ редъ. Събраніето ще трѣбва да рѣши какъвъ дневенъ редъ да имаме за слѣдующето засѣдание и кога да имаме засѣдание.

Г-нъ министъръ-прѣдсѣдательтъ има думата.

Министъръ-прѣдсѣдатель Д-ръ П. Гудевъ:

Съ изчерпването на дневния редъ трѣбва да се вдигне засѣданието. Азъ прѣдлагамъ да имаме засѣдание, споредъ правилника, въ петъкъ, на дневенъ редъ за което да се постави: на първо мѣсто — третото четене на приетия сега на второ четене законъ за привилегиитѣ и ипотеки; на второ мѣсто — първото четене на съобщенитѣ днесъ законопроекти и на трето мѣсто — второто четене на законопроекта за технически отдѣлъ при Университета.

Понеже комисията е приела този законопроектъ почти безъ никакви измѣнения, азъ прѣдлагамъ, Народното събрание да рѣши, той да се докладва отъ нея безъ печатанъ докладъ.

Прѣдсѣдателствующъ В. Кознички: Моля ония, които сж съгласни, щото да се приеме този дневенъ редъ, който прѣдлага г. министъръ-прѣдсѣдательтъ, както и докладването на законопроекта за технически отдѣлъ при Университета да стане

безъ печатанъ докладъ, да си вдигне рѣката. (Болшинство) Приема се.

Засѣданието се вдига.

(Вдигнато въ 4 ч. и 15 м. слѣдъ пладне)

Прѣдсѣдатель: **Д. Петковъ.**

Подпрѣдсѣдатели: { **Д-ръ И. Момчиловъ**
В. Кознички.

Секретаръ: **С. Поповъ.**

Началникъ на Стенографското бюро: **Т. Гълъбовъ.**